

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Dimars 2 de Maig de 1899

Núm. 3.884

Administració y Redacció

PLASSA D'UNA CONSTITUCIÓ (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en la de les seves dependències d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, Litorralia Mallofre, carrer Junquera, 6. No se retornen los originals encara que no s'han publicat.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d'una acceptació general, són les millors proves pera demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey

pera combatre per crò-nica y rebelde que s'ha tota classe de

MOS

La que paga més contribució de la província.

Espanyachs d'Argenteuil

Se'n venen diariament a la botiga d'EN GAMBUS, carrer de Vilá (Bou), núm. 12.

Gas Reusense

Alumbrat elèctric

Molt pròxims a la inauguració del servey del alumbrat elèctric, y comptant ab poderosos medis pera la producció de quantitat en energia sia necessaria y una red colocada en forma tal que permet suministrar lo fluit ahont se demani, aquesta Societat se complau en anunciar que quedaran anuladas las tarifas y condicions anteriorment repartidas, substituint las per noves tarifas ab rebaxa de prop d'un 50 per 100 en los preus primitivament establerts. A saber:

- Una làmpara incandescent de 5 bugias, pessetas 1.25 al mes.
- » de 10 » 1.75 » »
- » de 16 » 2.50 » »
- » de 25 » 3.75 » »

UN KILOWAT-HORA (que representa aproximadament lo consum d'una làmpara de 10 bugias durant 30 horas) passetas 0.50. Aixís mateix te'l gust de fer públich que ara y sempre, tant en preus com per lo que s' refereix a las condicions de instalacions particulars qualsevol que sian unas y altres, lo GAS REUSENSE concedirà quantas o més ventatjas concedeixi qualsevol altra Companyia establerta o que s'establi.

Reus 29 d'Abril de 1899. Administrador.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los diluns y divendres de dos a cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demás dias de deu a una del matí y de tres a cinch de la tarde, havent trasladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, primer.

Secció doctrinal

¡Sempre 'ls mateixos!

Lástima gran que 'ls homes d'Estat espanyols hagin sempre estat faltats del sentit practich que necessitan las nacions pera avansar a través del temps pel camí del progrés, do que tant indispensable es a las nacions com a las familias y als individus. Prova d'aixó en son los continuos desàcerts que desde llunyans dias s'han succehit en la ja molt delmada nació espanyola.

Estudieu las causas de la pèrdua de tota la Amèrica espanyola, repasseu las més recents de las últimes insurreccions de Cuba y Filipinas, sens olvidar las que 'ns portaren la guerra ab los Estats Units y

tots los fracassos diplomàtics que precediren a la pèrdua de las darreres colonias y arreu se troba per causa la falta de sentit practich en los directores de la orquesta política espanyola, que, creyentse tots ells omniscients, han volgut fer pervaldre son personal criteri en tots los assumptos per complicats y difícils que fossin, apartantse sistemàticament de la opinió reposada y sensata de las personas de regonoguda autoritat per sa intel·ligència y honrades.

Ab tot y ser tant tremendos los perjudicis en oï y sanch ocasionats al país per la plaga de gobernants ineptes que continuantse los uns als altres han dirigit en tot temps la nau del Estat espanyol, fora esperansador encara lo nostre perviudre si la experiència de lo passat los servís de lliçó útil pera esmenar los erros per ells comesos y emprendre una política enterament oposada a la seguida fins avuy.

ja que 'l seu únich resultat positiu ha sigut son complet descrédit, abocantnos a la ruina total.

Desde que reys y ministros, apartantse cada dia més del respecte que sempre devia haverlos meregut lo modo de ser de cada hū dels pobles que constituheixen la Espanya actual, han augegat son aler per portarlo al centre a fi de que aqueix pogués respirar ab més amplitud: desde que per donar major preponderancia a Castilla anularen a diari las lleys propias de las diferents nacionalitats ibèricas, imposant las castellanas; desde que 'n lloch d'ajuntar volgueren permanentment subjectar, cada dia més s'han anat trencant las moltíssimas soldaduras fetas en aquesta obra en ma hora comensada, augmentant en aquets darrers temps d'una manera prodigiosa lo nombre dels que poch a poch se desvetllan del somni a que 'ls havia portat la ensopidora influencia del centralisme regnant.

Lo practich seria estudiar delingudament y sons perjudicis la resistència a morir que han presentat durant sigles los diferents pobles esclavissats, treuren las legítimas consecuencias y donarlos aplicació apropiada. Aquesta seria la obra de verdaders homes de govern, pero ningú pot donar lo que no té. Nostres polítics tenen lo funest dó del desàcert, fent sempre via contra direcció, s'accontentan en donar patent de reaccionaris als qui desitjem la redempció dels pobles subjugats, y procuran enganyar al país ab noms que representan ideals en circulació, com si aixís fessin altre cosa que precisar lo perill que per tot nos rodeja.

Els saben perfectament al fer semblants afirmacions que menteixen ab tot desgar, y sijo jindian de passar per uns maliciosos ignorants, puig que el catalanisme al reivindicar la personalitat de Catalunya en tota sa integritat proclama no sols la llibertat del individu (no llibertinatge, que es l'únich que ells coneixen) sino la de la soc etat que ha de constituir la salva guarda de la primera.

Catalunya ab tot y ser nacionalista no es separatista. Aspira, si, a rompre'l dogal que la tempresonada y substituirlo per un illas de germanó envers lo rest dels espanyols.

Una pròpia y amp'a autonomia retornada a las diferents nacionalitats que en altre temps la gosen y per la qual atenen sos fills es l'únich recurs que 'ns queda si s'vol fer ab totes ellas un veritable Estat espanyol, fort y capàs d'ocupar per dret propi lo lloch que li correspon en lo concert de las Nacions.

Obstinarse en resistir aqueixa corrent es desconeixer la realitat de la época actual; es una veguera que 'ns privará de veure los barranchs per ahont necessariamente han de tranzitar, y per moltas precaucions que prenguin s'estimarán quan menos serà de presumir y quedarán esmicolats al fons del precipici que a las palpantas haurán buscat.

Pal nostre Dret

A Madrid se 'ls posa malament que en Durán y Bas se caydi del Dret civil de Catalunya. Que 'ls arraghi la Comissió general de Codificació que treballa per des-

tancar la seva ensopida legislació en tots los ordres, que dongui pressa á las eminencias jurídicas de Castella á reformar un Dret tan enderrit com es avuy, y ha estat casi sempre lo Dret castellá, ja ho admeten y fins no 'n rondinan.

Pero ficarse á reformar un Dret «que mira al pasado, com es lo Dret foral, ja passa de la ratlla. No hi fa res que ab aquest Dret hi visquin dos miliens de ciutadans, dels que més such ne treu la Hisenda espanyola; no hi fa res que ab aquest Dret hagin prosperat com no he fan ab aqueixas lleys novas que «miran al porvenir» los remats de la messeta central d'Espanya; no hi fa res de tot aixó. La prosperitat, lo benestar, lasafeccions nostras no 'ls interessan. No més las coneixen per despreciarlas.

Un ministre de Gracia y Justicia espanyol s'ha de preocupar de cosas mes grossas y enlayrades que las lleys que fan la felicitat y son l'orgull dels catalans. Aquí está lo Dret internacional privat, que aquest sí que es tasca digne d'un ministre, un Dret al qual «se halla principalmente encomendado al progreso general del Derecho y la uniformidad de las legislaciones».

Verdaderament aixó fora un crim de lesa unitat nacional inconcebible, tractantse d'un ministre castellá que portés al Govern l'esperit genuinamente español del Comte-Duch d'Olivares, pero d'en Durán y Bas no podían esperarse altre cosa.

Aqueix Dret que en sa ignorancia califica de feudal, es lo nostre Dret nacional, es la legislació civil de la patria del actual ministre de Gracia y Justicia, y aquest que coneix los tressors de bon sentit que l'informan; y ha viscut son esperit durant tota sa llarga y profitosa existencia, y l'ha vist esperonar la vida progressiva del nostre poble, l'estima com l'estimem tots los catalans, com a un tres de la nostra anima.

L'estimem y n'estim orgullosos, porque 'ls progressos de la ciencia jurídica, enloch de revellir lo rejoyeneixen, coincidint ab las fondas intuicions del nostre poble y dels nostres antics legisladors.

La ilegalitat del 40 per 100

Contra la evident infracció constitucional que entranyan los recárrechs especiales de guerra, establerts per Real ordre de 25 de Juny últim, y que degueren ser derogats per la sola virtut de la suspensió d'hostilitats entre Espanya y 'ls Estats Units, protestárem á raho de firmarse á Washington lo protocol de fetxa 12 d'Agost.

En mitj de la indiferencia general, de la mansuetut estupenda de las classes contribuyents, se perdé la veu que s'aixecá contra la exacció d'una gabela ilegal y vexatoria.

Las Corts del Regne, otorgaren al Govern lliberal unas autorizacions condicionals, no absolutas; li conferiren uns poders especiales, no generals; lo facultaren per l'article adicional de la Lley de Presupostos de 28 de Juny para arbitrar en cas necessari, y ab aplicació exclusiva de gastos de la guerra los recárrechs extraordinaris; es aixís que la condició senyalada en las autorizacions que 'l Govern rebé de las Corts no pot cumplirse, després quedan aquells anulats en absolut, y sens cap efecte.

La protesta tingué escás ressó en los centres industrials y mercantils, pero sense cap resultat.

Sargí allavors la crisis, que produí l'adveniment al poder del gabinet Silvela-Polavieja y entretinguda la pública opinió per las promesas afalagadoras del non guberna, torná á caure en la inercia, conformantse 'ls contribuyents á seguir pagant un excés tributari absurdó é injust.

Pero aqueixa tregua no pot ja allargarse per més temps, es precis renovar la protesta y ne afluixar fins conseguir la abolicció d'aqueix 40 per 100 del tot abusu é intolerable.

A Madrid s'han reunit ja 'ls gremis prenent acorts vigorosos para demanar dels poders públics la immediata supressió d'aquella carga. Qué farán nostra Cambra de Comerç, la Associació Agrícola y 'ls gremis?

No s'pot creure que s'conformin los individus y societats que forman part de ditas corporacions á sacrificarse tantament á las exigencias del Fisch, precisament quan las circunstancias perque atravesen 'l país no son bonas para ningú.

L'actual ministre d'Hisenda que tan brillantment va combatre en més d'una ocasió, y no molt llunyana per cert, á sen antecessor Sr. Lopez Puigcerver, ha de demostrar d'una manera práctica que sab ferhe millor.

Esperem que 'l Sr. Villaverde no seguirá l'estrafalari sistema de desfer contribuyents para aumentar los ingresos; sino que sabrá reforzar los recursos de que tan necessitat está 'l Tresor públich, fent ús dels

mil medis que no han d' amagarse á sa clara perspicacia y apelant á procediments científichs de hisendista de debó.

Lo recárrech ominós del 40 per 100 sobre las contribuyents é impostos ha de desapareixer forsosament; no deu figurar per cap motiu en los próximos pressupostos.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 1 de Maig de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: Horas d'observació, Barómetro aneroide, Grau d'humitat, Pluja en 24 horas, Agua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ. particular. Data for 9 m. and 3 t.

Table with 6 columns: Horas d'observació, TEMPERATURAS (Máxima, Mínim., Ter. tip.), VENTS (direcci., clase), NUVOLS (can.). Data for 9 m. and 3 t.

Diuenge, sense cap incident d'importancia, se verificaren en la Diputació provincial las elecciones de senadors quedant elegits y proclamats lo senyor Marqués de Vistabella, don Joseph de Saelves y Montagut y don Ernest Castellar.

Ha deixat de publicarse nostre colega local El Liberal de Reus.

Ha mort á Castelló de la Plana l'ex-concejal d'aquell Ajuntament don Vicens Colduch y Colera, pare de nostre distingit amic particular don Vicens Colduch, il·lustrat farmacéutich establert á Villarreal de la Plana.

La mort del senyor Colduch ha sigut molt sentida en aquella capital valenciana ahont disfrutava de generals simpatiss.

Enviem al amic senyor Colduch nostre més sentit pésam.

Lo cónsul d'Espanya á Panamá participa la mort del súbdit espanyol Ramón Masdeu, ocorregut á Lima, natural de Corbera (Tarragona). Lo finat era propietari per meytat ab l'espanyol D. Joseph Gibert, de dos casses á Panamá, tenint ademés dret á una cantitat que deu abonar la Societat anomenada Cooperativa; també deixa robas valoradas en 33 peses 75 centavos.

Quedarán á cárrech, desde 'l dia primer del próxim julió, dels presidents de las Audiencias provinciales la recaudació é inversió dels fondos carcelaris de partit, segons disposició de la Direcció de Penals.

La policia l'ha tornat á esguerrar, detinguent en lo Teatro de la Comedia de Madrid al espectador senyor Chamon, contra qui per las diligencias portadas á cap no resulta res en contra.

Se creya la policia que 'l Sr. Chamon havia concorregut al teatro para matar á la Reyna.

La cuestió del Cabo Botas de Barcelona es especulada per la premsa patriotera, perque fa aumentar la venda d'exemplars.

Está be que s'castigni á aquest individu de la guardia civil si ha faltat, pero no que certs diaris s'hi ensanyin com ho fan.

Bastant concorregut se vegé lo mercat que se celebrá ahir en nostra ciutat.

Contra lo que se suposava, lo senador elegit per la Societat Económica d'Amichs del País, de Barcelona, fou lo Dr. Morgades, electe Bisbe de la Diócesis de la capital de nostre Príncipat.

Ha deixat de formar part de la secció dramática de «La Palma» per haver presentat la dimissió del cárrech de director de la mateixa lo notable aficionat D. J. Solé y Valls.

Hem rebut un exemplar de la bonica comedia en un acte «La Pau Turhada» original de nostre actiu corresponsal en Tortosa D. J. Ferrer Gendre y que ab tant éxit va ésser estrenada en lo teatro de la societat «El Alba» d'aquesta ciutat la nit del dia primer de Maig del passat any.

No dihéms res de la mateixa per havernes en ja ocupat lo dia del estreno.

Per tractarse d'un fet del qual s'en feyan ahir alguns comentaris en nostra ciutat tallém del «Diario del Comercio» de Tarragona lo següent:

«Entre dos germans vehins d'aquesta ciutat y uns

carreters de Reus s'promogué ans d'ahir una baralla en lo punt de la carretera d'aquella població á Tarragona conegut per «La Pineda».

En un dels molts clots que allí hi ha, s'encallá un carro carregat de ví, detenintse darrera d'él los altres carros, també carregats de ví, que 'l seguien per impossibilitar aquell la vía y ajudar sos conductors al primer en sa pesada feyna del aixecament del vehícul.

Portant pressa als germans citats arribar á aquesta ciutat per cuestiones de negoci, ja que son frayres, demanaren ab molt bonas formas á aquells acabesin un poch en la feyna y 'ls deixessin passar devant, cosa que ab tota facilitat lograrian. donchs son carro era molt petit, á lo cual se negaren en rodó, promoventse ab tal motiu un escandol.

Així las cosas, ahir tornaren á trobarse en lo mateix lloch y reanudaren sas dispustas, pero ab carácter tant serio, que comensaren desseguida á cops de bastó, agafant un de nostres vehins lo revólver, feu un disparo, causant algunas feridas, afortunadament de poca importancia, á un d'aquells anomenat Pere Marimón Carcolé.

Conduhit lo Marimón en un carro á aquesta ciutat, fou curat provisionalment en una casa de la plassa dels Infants.

Donat part al Jutjat de lo ocorregut per lo mateix agressor, ordená aquell sa detenció y la busca del ferit, lo cual, després de reconegut per un facultatiu, ingresá al Hospital.»

Lo ministre de la Governació ha remés als Governadors una circular sobre las elecciones municipales, prevenint lo següent:

Lo período electoral comensa 'l 28 d'Abril ab la publicació de la convocatoria.

Lo 7 de Maig se reuneix la Junta municipal del Cens, y s'anuncian los locals hont han de constituirse las seccions electorals.

Lo 14, á las set del matí, se constituirá la mesa en lo local designat para cada secció y para 'l públich s'obrirán los locals á las 8 del matí, comensent la votació, que acabarà á las 4 de la tarde.

Lo 18 de Maig se reunirá, á las 10 del matí, la Junta general d'escrutini á la sala del Ajuntament.

Acabadas las operaciones d'escrutini, lo president de la Junta declarará disolta y finida la elecció y 'l período electoral.

Los travalls para constituir una Associació catalanista á Vilanova, als que ferem referencia en adicions passadas, están tan avansats, que dintre de molt poch podrá donarse aquella per constituída.

Realment no podía esperarse res menos sabent que com organizadors d'aquella nova entitat hi figuravan personas tant significadas com don Theodor Creus, don Joaquim Basora, don Enrich Rebutós, don J. Francisco Ricart, don Enrich Santacana, don M. Tomas, don Francisco Caba y don Angel Cervera.

Saludem als catalanistas vilanovesos y desitjem que la novella Associació dongui gran forsa als travalls del Catalanisme.

La societat arrendataria del monopoli sobre las pólvoras y materias explosivas ha nombrat representant en aquesta provincia á D. Pere Bibal y Lery.

Los presos existents en la presó de Tarragona han elevat un memorial á S. M. la Reyna en suplica de la gracia d'indult que solicitan ab motiu del compleany de D. Alfonso XIII.

Lo director general del Tresor ha acordat que desde 'l primer del vinent maig s'obri 'l pago de la mensualitat corrent á las classes activas, passivas, clero y religioses, en clausura, que percebeixen sos habers y consignacions per la Delegació d'Hisenda d'aquesta provincia.

Al mateix temps, posá en coneixement dels respectius centres oficials que la assignació del material s'abonarà, sens previ avis, lo dia 4 del mateix.

Ab motiu de l'Exposició provincial de Gante, colocada baix la patronat del príncip Albert de Bèlgica y organizada baix los auspicios del Govern de la provincia de Flandes Oriental y de la ciutat de Gante sa capital, se celebrará en lo mes de setembre un Congrès d'Alimentació, ab Exposició internacional de productos alimenticios.

Poden demanarse programas y tota classe d'informes útils, dirigintse als cónsuls y agents consulars belgas, aixís com á la Administració de l'Exposició provincial, Boulevard Leopold, 47 Gante (Bèlgica).

Després dels brillants experiments de telegrafía sense fils, fets en l'arsenal de Spezzia, l'almirant ita-

Ha presenciat les proves d'un nou aparat que prestarà grans beneficis en la mar, quant regna espessa boira.

Pròximament anirà a Vich una comissió del Cabildo Catedral de Barcelona ab objecte de felicitar al doctor Morgades pel seu nomenament de bisbe d'aquella diòcesi.

Han sigut nomenats mestres interins de Poboleda y Villalba, respectivament, ab lo sou anyal de 412'50 pessetas; Salvador Abril Vives y D. Assumpció Rodón Arenys.

Diuenge a la tarde s' reuní lo Consell General de la Unió Catalanista, assistinthi gran número de representants de societats, agrupacions y periòdichs de tot Catalunya.

Després d' acordarse, a proposta de la Presidencia, que constés en acta 'l sentiment ab que s'havia enterat de la mort del digno company de causa é individuó de la Junta Permanent nostre estimat amic D. Jaume Arús, de Vilassar de Mar, se procedí a la elecció de la nova Junta de la Unió Catalanista, que va quedar constituïda en la següent forma: President, D. Francisco Romani y Puigdemolas; vis-president, D. Joseph Franquesa y Gomis; tresorer, D. Joaquim Botet y Sisó; vocals, D. Joan Permanyer, D. Angel Guimerá y don Frederich Renyé, y secretari, D. Lluís Marsans.

Ab lo nom de «Lo Somatent» s' ha constituït a Barcelona una nova societat democrática catalanista y domiciliada en lo carrer del Hospital.

A Italia fan conserves de tomàtechs casi totes las families.

Lo método més en boga pera ferlas consisteix en tenir al sol los tomàtechs madurs y sans, deixantles aixís estesos fins que la pell comença a arrugarse un poch. Després se recullen, se trinxa y s' fan passar per un tamis que retenga la pell y las llevors.

Lo líquid que s' obté se tira a uns sachos de tela, y aquestos se penjau pera que vagin trayent l' aygua, la qual ferma ben aviat un pou, gens agradable a la vista, al llech en que va cayent.

La substancia més grossa dels tomàtechs queda en los sachos, te després la consistencia d' una massa espessa, a la qual s' hi afegeix poch menos d' una unssa de sal per cada lliura de son pes. Després se posa la massa en plats ó safates planas, se tren al sol y s' remena de tant en quant ab una cullera fins que s' formi en la superfície una especie de crosta, mentres que la massa interior permaneix tova.

Vers la posta de sol se recullen los plats y s' posa son contingut a un pot, ahont se remena pera que s' barreji bé. Lo pot s' ha de tenir al sbrich, perque l' ayguera es fatal pera la conservació dels tomàtechs.

Al cap de vuyt dias d' assolig se tiran los tomàtechs en topins ó botelles de coll ample y pera usarlos el hivern.

Aquestes conservas las usan totes las classes de la població, pero principalment los pobres, puig las barrejan ab la massa de que fan macarrons y demés pastas que sonstituïhen son principal aliment.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies, puja a pes-1077'45.

Secció oficial

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Aprobat per lo M. I. Sr. Governador civil de la Provincia lo pressupost extraordinari pera 'l corrent exercici de 1898 a 1899 y quedant per ell reformadas las tarifas d' enterraments y del arbitri sobre cotxes fúnebres en la forma que a continuació s' expressa aquesta Alcaldia al posarlo en coneixement d' aquest vehinat s' adverteix que ditas novas tarifas comensaran a regir desde 'l dia d' avuy.

Reus l de Maig de 1899.—L' Alcalde, Joseph Maria Borrás.

Tarifa d' enterraments

	Ptas.
En sepulturas de 4.ª classe.	5
En id. de 3.ª id.	10
En id. de 2.ª id.	25
En id. de 1.ª id.	50
En panteons.	250

Tarifa del arbitri sobre cotxes fúnebres

	Ptas.
De 4.ª classe, adult ó parvul (ab dos cavalls).	1
De 3.ª id. id. 6 id. (ab dos id.)	2
De 2.ª id. id. 6 id. (ab dos id.)	15

	Ptas.
De 2.ª classe, adult ó parvul (ab 4 caballs)	25
De 1.ª id. id. 6 id. (ab 2 id.)	50
De 1.ª id. id. 6 id. (ab 4 id.)	60
En los cotxes que vagin més de 4 caballs satisfaran per cada un que escedeixi.	5

Registre civil

dels dias 28, 29 y 30 de Abril de 1899

Naixements

Teresa Albafull Sardá, de Salvador y de María.—Joseph Olivé Martí, de Pere y de Joseph.

Matrimonis

Pau Cervelló Garriga, ab Francisca Rosanes Ametlla.

Defuncions

María Saumell Moix, 44 anys, Casa de camp, 49.—Narcisa Olivé Qué, 33 anys, Sardá, 42.—María Oliva March, 78 anys, Sant Tomás, 71.—Mariana Tasis Ferré, 5 anys, Puvill Oriol, 21.—Joseph Domech Solé, 52 anys, Carreró Iglesia, 1.—Teresa Escudé Vidal, 10 anys, Plassa de la Sanch, 10.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Felú.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Joan Batista (Providencia). Continúa l' exercici de las Curantia Horas. S' exposa en l' ofici de las 9 y s' reserva a las 7 ab lo cant del Trissagi. Lo diumenge aquestos actes se verificaran mitj hora més tart.

Iglesia de las Germanotas dels Pobres

Lo próxim dijous comensarà la funció de las Quarenta Horas, la qual acabarà lo dia 7 del corrent, descubrintse lo Santísim Sagrament a las vuyt del matí y reservantse a las sis de la tarde, ab missa resada després de la Exposició y Trissagi avans de la reserva.

Sant de demà.—La Intervenció de la Santa Creu.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 29

De Barcelona en 6 horas, vapor inglés «Arana», de 920 ts., en lastre, consignat als senyors Mac Adrews y C.

Despatxadas

Pera Cotte vapor «Correo de Cartagena», ab vi.
Pera Civitavecchia berg. gol. «Baltasar», en lastre.
Pera Londres y escalas vapor inglés «Arana», ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	63'72	Cubas del 86	66'56
Orenses	12'40	Cubas del 90	57'50
S. Juan		Aduanas	94'75
Norts	48'20	Ob. 5 0/0 Almansa	
Franzas	45'25	Id. 3 0/0 Fransa	
Filipinas	77		

PARIS

Exterior	59'85	Norts	
		GIROS	
Paris	19'75	Londres	30'20

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupens y compra de monedas d' or de tots los païssos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	63'70	Aduanas	94'75
Exterior		Norts	48'20
Amortizable		Franzas	45'25
Cubas 1896	66'62	Filipinas	12'50
Cubas 1890	57'50	Obs. 6 0/0 Fransa	84'
Exterior Paris	59'95	Id. 3 0/0	43'62

GIROS

Paris	19'75	Londres	30'20
-------	-------	---------	-------

Anuncis particulars

«EL BRONCISTA»

Carrer Major, número 18.—REUS

Taller especial pera la reforma dels aparatos gas y petroli a electricitat.

Construccions de tota classe d' aparatos pera la electricitat, gas, petroli y espelmas.

Incandescencia per lo gas y alcohol ab metzeros del sistema més adelantat.

Lámparas a foco ab lo metzero «Universal».
Restauració y reparació a preus limitats de tota classe d' aparatos; especialitat de la casa.
Instalacions pera aygua y gas y tot lo concernent al ram de Lampisteria y Llauneria.
Instalació de timbres eléctricos ab material as-segurat.

REUS.—CARRER MAJOR, 18.—REUS

LA ELECTRA REUSENSE

Proporcionantse al públich lo servey del alumbrat eléctric conforme als més coneugts avensos de la ciencia y en las condicions més ventajosas, la «Electra Reusense» se complau en consignar que las instalacions pera l' alumbrat particular, s' han fet y continuaran fent, baix las condicions iguals a las que estableixi una altra empresa qualsevol que serveixi al públich fuit eléctric.

Los encàrrechs se serveixen per lo torn escrupulos en que s' reben en la fábrica.

Carrer de Sant Celestino, números 5 y 7

Horas de despaig: De nou del matí a una de la tarde y de tres a vuyt de la nit.

Per la Electro Reusense

Lo Director.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vila (Bou) 12.

TELEGRAMAS

Madrid 1.

En lo poble de Alburquerque, provincia de Badajoz s' ha produhit avuy un gran escandol a consecuencia d' haver manat lo jutje que fossin desallotjadas veriss barracas situadas en terrenos que foren comunals y després venuts per l' Estat a varis particulars.

Lo vehinat feu causa comú ab los habitants de las barracas, tenint que intervenir la guardia civil, detinent a varis dels promovedors del escandol, entre ells lo mestre d' escola que figurava com cap de metí.

Han sortit de Badajoz foras d' infanteria ab direcció a Alburquerque.

Lo jutjat que entenia en la causa instruhida contra Chamón ha entregat aquesta tarde totes las diligencias a la jurisdicció militar.

Lo detingut ha sigut conduhit a la Capitanía general.

Desde la capitanía general, ahont quedaran las probas de convicció ocupadas a Chamón, aquest fou traslladat a las presons militars.

S' ha concedit a la familia de Chamón autorisació pera visitar al processat.

Chamón ha dit que havia anat al teatro de la Comedia pera distreures y que com la obra no li agradava sortí fora de la sala.

Afegi que es cert que portava un punyal pero que aquest anava ficat en uns heyna de cartró y que se li ocorregue traslladar lo punyal d' una butzaca a altra essent detingut per la policia al fer aquesta operació.

Ignora si la veyna se trencá ó extravià al tirarse sobre éll la policia.

Segons telegrafia de Manila al «Evening Journal», Aguinaldo oferí l' últim divendres rendirse ab sas tropas y municions mitjantsant la independencia de Filipinas baix lo protectorat dels Estats Units.

En los centres oficials de Washington se diu no obstant que 'ls oferiments del jefe dels rebeldes no modificaran los plans del Govern relatius al envió de reforsos a Filipinas.

Aixís es en efecte, puig un despaig de Sant Francisco de California dona compte d' haver sortit d' aquell port, envers a Manila, los transports «Sanator» y «Ohio» ab tropas y quevines.

Lo «Diario oficial del Ministerio de la Guerra» d'ahir publica una disposició per virtut de la qual se nombra una comissió que ha d' informar sobre la reorganisació de serveys de la administració militar en campanya, quina deficiencia es notoria.

Aquesta comissió la forman l' intendent D. Eduart Sainz de Tejada, lo subintendent D. Aureli Rodrigues, lo comissari de Guerra Sr. Aramburo, tres jefes més del Cos d' Administració, l' oficial primer del mateix D. Florentí Peral, que actuará de secretari.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Caramelos Pectorals

DEL
Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aèrea, disminueixen y fluidifican la viscositat del moç bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y augmentan la respiració pulmonar.
Preparació molt eficaç pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crònica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crònich, sech y espasmòdich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totes las afeccions de las vias respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcòtics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol quantitat, lo mateix per los noys que per las personas majors.
Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys á quins es tan difícil ferloshi pendre medicaments.
A cada capsa acompanya un prospecte.

Dipòsits en totes las provincias

Farmacia de don A. SERRA
Arrabal Santa Anna, núm. 80 - REUS.

Demanis en totes las Farmacias de la povincia

Preu de la capsa 6 rals

Publicacions regionalistas que reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L' Art del Pagès», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotiá», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzaia», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Guaiálope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Societat general de transports maritims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Maig de 1899

Linea directa pera '1 Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Maig directament pera Montevideo y Buenos-Aires lo magnífich y ràpit vapor francés

ESPAGNE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Maig lo vapor **Bearn**
lo dia 26 de " " " **France**

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palació.—Barcelona.

NOTA.—S' admeten passatjers pera Santiago de Xile y Valparaiso ab combinació ab ferrocarril.

INSTITUT VACUNOGENO SUIS LAUSSANNE

Dipòsit, excludiu a Reus

D. Anton Serra (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80.

LINFA		PULPA	
	Ptas.		Ptas.
Tubo pera 2 ó 3 vacunas	1'00	Placas pera 3 á 4 vacunas	1'50
Tubo pera 8 ó 10 vacunas	1'50	Placas pera 6 á 8 vacunas	3'00
Tubo pera 20 ó 25 vacunas	3'00	Frascos pera 25 vacunas	8'00
Esteo ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas	4'00	Frascos pera 50 vacunas	15'00

PAPERS PINTATS PERA HABITACIONS

Glassat pera cristals

Vars fabricants nacionals y extranjers han eregut convenient establir á Barcelona un dipòsit pera que l' públich pugua adquirir dits generos al mateix preu de fábrica, estant encarregat d' aixó, l' antich almacenista Josep Ventura Millás en son gran despaig, situat en los carrers Petrixol, núm. 9, y Rocca, núm. 22.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS.

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSEURT

COM ADOB FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo mes durader

baix garantia del Sindicat de ventes de STASSEURT

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes e informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA